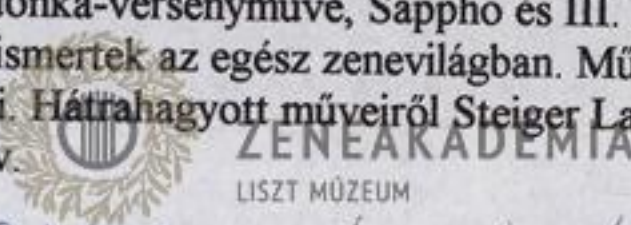

Volkmann

Róbert, zeneköltő, szül. Lommatzschban (Szászország) 1815 ápr. 6., megh. Budapesten 1883 október 29-én. Első zeneoktatását atyjától nyerte. 1836-ban Lipcsébe ment, hol ellenpontozati tanulmányokkal foglalkozott s hol 1839. jelent meg első figyelmet keltő műve: Phantasiebilder címen; ugyancsak ez évben Prágába, onnan pedig Magyarországra tette át lakását mint zenetanár, hol azután második hazáját találta fel, mert négy évet kivéve (1854-58), melyet Bécsben töltött, további zeneköltői működését Magyarországon fejtette ki. Budapesten számos éven keresztül igen visszavonult életet élt, keveset érintkezvén a külvilággal s egyedül a zeneköltészetnek szentelve minden idejét, zongorahármasával tartotta fenn magát. Európai hírnévre legelőször klasszikus B-moll zongorahármasával tett szert, melyet 1851. szerzett. Az 50-es években jelentek meg tőle feltűnést keltett D-moll és B-dur szinfóniái, vonós négyesei, számos zongoradarabjai, melyek közül főleg Visegrád című magyar irányu 12 zeneképe vona magára az egész zenevilág figyelmét. A 60-as évek magyar aspirációinak árama őt is magával ragadta s tevékeny részt vett a hazai zeneviszonyok emelésében. Különös barátsági viszonyba lépett a kiváló műszerető Heckenast Gusztávval, aki gondtalan életet biztosított számára, hogy szabadon élhessen muzsájának s aki aztán kiadója is lett minden irányu műveinek. 1875., mikor az országos magyar királyi zeneakadémia életbe lépett, oda a magasabb zeneszerzés rendes tanárává nevezték ki. Számos kitűnő magyar zeneiről művelt ki, akik manapság is előkelő képviselői a hazai zenének. V. neve mint zeneköltő európai, mondhatni világhírnévként örvend, az irodalomnak nincsen olyan nagy és kis szabásu fajtája, amelyben kimagasló és értékes műveket ne produkált volna; zongoraművei, vonós négyesei, szinfóniái, koncert-nyitányai, férfi- és vegyes karai, gordonka-versenyműve, Sappho és III. Rikárd drámai zenekölteményei szélesan ismertek az egész zenevilágban. Műveit valódi klasszikus stílus és mesteri kidolgozás jellemzi. Hátrahagyott műveiről Steiger Lajos irt a Harmonia c. magyar művészeti lapban 1884 nov.

Volkmann Komponálói I. é. k. kerd. Zárva-ra mára (helyetese a kántori teendőkhöz, ügyes orgonista megedős, csellista, 1832 Freiburgban zeneiskolát végez. Tanítónak kinevezték de Anacker zeneig. hatáskör a zene, pályá mellett dönt. 1836-39 Lipcsében C. F. Beckh-nél képezte magát tovább. Mendelszonn működése megadandó nyomot hogy ember és művész lényében. Termékenyítő ösztönzését kővöket Schumannnal való ismerettségnek is. 1837-ban megjel. op. 1. Phantasiebilder (zong.). Becker ajánlatára 1839 Prágában zeneisk. élettanár, de kedvesetlen praxiszoronyai torlódó odájuk. Személyes barát (Tudoltság mellett) Steinlein-Saundersen gr. me' barátai mellé zene-mesterek. 1841-ben Pestre költözött magánórák adásából él. Műveit sikerrel adták elő (Pester Musikverein. P. Liedertafel). 1842-44 az Allg. Wiener Musikzeitung pesti zene-tudósítója. A fordadalom idején, 1848. jóvodelem aranyra öltözött, hogy ismét állást kénytelen vállalni. Így jut a pesti neolog-zsidó templom karnestor-tisztségébe (orgonista). De már 1849-ig függetleníti magát, hogy tiszta művészetnek élhessen; nyomozza isja egyik legjobb művét, a B. moll triót; ennek európai sikere jelenti a kedves fordulatot pályafutásában (legutolsó Búcsú szílt szék este.) Pester V-t később sem a művészi körviszonyok vonzották (esetéről gyakran kedvesetlenül nyilatkozik leveleiben), hanem jó barátai és mecénásai, mint pl. Hungadi orvos, Elischer ügyvéd, főleg Heckenast kőpőke, akinek Pilsenbe költözött ista a Souvenir de Marie C. bájos impromptu, 1853. Bécsbe családja látogatására hazájába utazik; 1854. Bécsben telepszik le. Itt írja egyik legkiválóbb sz-művét, a Flödel variációkat (op. 26). 1857. Heckenast kővön zene-működés omlást követően ismét és végleg Pestre költözik (a kedvesnek 1878. Heckenast halálakor a mainai Schott-cég kővőbe került. V. a 60-as években Pester több női estét vanderelt, 2 szinfóniájának is itt volt a bemutatója (1863, 1865), A Nemzeti Zene 25. éves jubileumán 1865 ünnepi nyitányt írt (op. 50), a dennai zeneünnepen, ahol több

művét bemutatták, nemkülönben vett részt. 1870 a pesti orn. dalverseny alkalmával mutatja be IV. Richard nyitányát; a diámkorhoz került többi felvonásköre sem Richter vez. 1872 adták elő Pesten. 1875 elfoglalja az Orn. Zeneakadémián szerzett zsv. állást („táborosítás”, mint írja). s ettől fogva haláláig már alig komponál. V. - Linthez hasonlóan - nem tudott magyarul. Ismerete és becsülte Erkel művészetét, de ő maga tudatosan német művészt akart maradni. V. szerint magyar zenei életét motivumok vannak a Vizegrád, 7 magyar várlat c. zsművében, az op. 48 férfikarokba és az Unmepi nyitányban. Az emlékezőselek általában kiemelik igénytelen egyéniségét, becsületességét, egyszerűt, mely humorát. és a barátok iránti meglehetősen ragaszkodását. Lakóhelyét a Várban emléktábla jelöli. Születése 100 éves fordulóját 1915 Bpsten, Pozsonyban és több német városban ünnepelték. V. összeszer. tetni törekvők Mendelssohn és Liszt iránt, s Eötvös leginkább Draeseke emlékeztet. A romantikus dallamus és az abból kinőtt fantázia-forma egyik legkiválóbb mestere ott, ahol megismered az egyénisége mellett szélesebb hatások közt; nagyságára műveiben a tartalom mély és a formálás ereje nem tud igazán helyes arányba kerülni. De ahol a megoldandó feladat megfelel képességeinek, ott elsőrangú és eredeti alkot; ezért nagyon vastagon a V-vonószerenádok feje, míg a b-moll trió (Beethoveniádo Tematikájával), a III. Richard nyitány, a két Koncertstück, a klasszikus tradíciók szellemében hangszertelt reinfonák, a szellemes vonósnyggyerek improviz. akadémia művek, de ma már (Schumann és Brahms hasonló irányú alkotásai mellett) igen megfakultak. V-mal a nagy formák számára többnyire nincs elég mondandója. Hasonló okból nőtték Schumann „szimfonikus etűdjei mellett a V-féle Fländel variációk, amelyek pedig egy és más érdekes vonásban előkérik Brahmsot. Általában V. értékes összekött. kapcs. a régebbi és az újabb romantikusok közt. A szimfonikákból és vonósnyggyerekekből számos stíluselvet vett az ottan reneszánsz gárda, (pl. Csajkovszkij, akinek főleg V. lapulása melódikája hatott s nemely ritmikus ötlete, így az Era-dus vonósnyggyerek scherzójának 5/4-es ritmusa, amely 1860 körül még feltűnéskező mértékig volt). Magyar vonatkozású zongoraművei: Souvenir de Mátyás; Ungarische Lieder; Vizegrád (12 zeneköltemény); 3 Improvisationen (Bajza versei nyomán); Au tombeau du Comte Széchenyi (fantázia 4. végén a sórat befogó versével); és a 4 keres 7 Ungarische Skizzen

K 1489

Robert Volkmann

Sein Leben und seine Werke
von

Hans Volkmann

ZENEAKADÉMIA
LISZT MÚZEUM

Leipzig 1903

Herrmann Seemann Nachfolger

Herrn Dr. F. Koller in grösster Verehrung und
inniger Dankbarkeit!

Budapest, d. 30 III, 05

Hans Volkmann

Preis
Dr. Preiß Cornelius; Robert Volkmann
Kritische Beiträge zu seinem ^{Schaffen}
J. Ma 3259 (1912)

Vogel; Bernhard; Robert Volkmann. Ma 3257
in seiner Bedeutung als Instrumental- und Vocalcomponist.
~~Frech; Hermann; Volkmann 2~~ (1874)

Ms 188

Cornelius Preitz

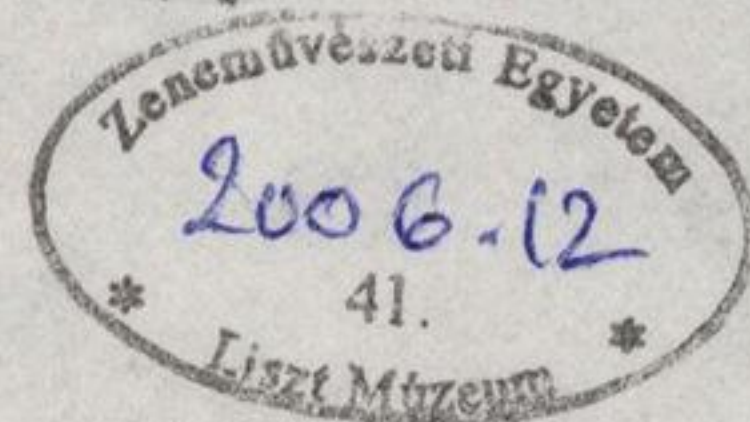
Robert Volkmann

Zenetrud. Int. Ma 3251

Táncsics Mihály u. 7

214.6770

Ms 188

Preis: R. Volkmann: Kritische Beiträge zu seinem Schaffen. [Ma 3259]

Graz Verlag von August Seelig Nachfolger 1912

Vorbemerkung. Gold: Hint: „Es ist sehr schade, daß Volkmann so wenig komponiert hat, Er verschwendete zu viel Zeit bei der Kaffeemaschine.“

Sold.: Obendrein ist unser Meister das wichtigste Bindeglied zwischen R. Schumann und Joh. Brahms, also gewiss ein Grund mehr für eine intensive Pflege Volkmann'scher Musik.

13 old: Ungarische Lieder op. 20. „Volkmann verwendet in seinem Opus Lieder, die der populäre Volksränger Füedy in des Fürstengalben in Pest zum Nostige brachte.“

Vinegrad op. 21 Ein Werk voll Originalität. 4 Gruppen: (12. Titel):
Rittertum, Liebeszauber, Charakterstücke und Erfüllung des Schicksals.
Rivletes Titel leiras.

16 old. Tiefe Empfindung, gemalte Gestaltungskraft spricht aus der Träumerei
Au tombeau de Comte Széchényi Es wechselt mildes Aufblühen
des Schmerzes mit sanfter Trauer ab. Letztere offenbart sich in der Matrosenpartie
insbesondere aber in dem ruhenden, tränenfeuchten Adagio in H-dur
gleichsam einer liebevollen Erinnerung an den edlen, ungemein ^{no} dienstreuen
Gr. Széchényi. Zuletzt ruht noch wie ein dem Ungarlande gelei-
steter Treueid die heilige Vollweise des Sósat — eine Mahnung
für die Überlebenden im Sinne der großen Patrioten weiter zu arbeiten an
dem Kunstwerk der ^{no} nationalen Kultur.

H. Truscott: The Quicks. Music of R. V.

MMA The monthly Musical Record. LXXXVI. 1956

Ms 188

Völkemann Briefe

Levél Balthasar Elinchhoz, aki Hans v. Labjéppete meint jó Ba-
rátja volt. A v. levelet E. Gyula övste. Mi lett velük? pag. 87.

Völkemann elismerés: Életrajz 3. s. 4. fejezetben

Briefe. Bundaról, amelyet Fleckenstein szállított 30 fl.-ért. p. 84,
pag. 87: Ritter vom goldenen Zahnstock!

p. 129. Visegrád und Fleckenstein

p. 193. Koller Gyula bácsi s. Jettinein (Labjéppeten)

274 Koller
p. 280. Fuchs Rudolf, Roastbeefclub.

p. 285. Koller Sammlung

p. 288 " "

p. 289 " "

p. 306 Roastbeefclub: protokoll

p. 359 Koller Sammlung

p. 413 Roastbeefclub kirándulás

p. 417 Koller Sammlung

p. 435 " "

p. 443 " "

309f 311, 392 Fuchs R

Fuchs Rudolf elnök

ZENEAKADÉMIA
LISZT MŰZEUM

Briefe von Robert Völkemann. Gesammelt und herausgege-
ben von Hans Völkemann

Leipzig Druck und Verlag von Breitkopf und Härtel 1917.

Zak: jelszete: 1939.

p. 131: „Ich Esel hatte im Vorwort den König Ludwig heilig gesprochen
der doch bekanntlich ein Mensch wie jeder andre war. Ladis-
laus muß es heißen, das war auch freilich ein anderer Kerl,
vor dem ich mich in Ehrfurcht beuge.

p. 180: R. Fuchsnak ist levél (aki Praesius volt) a Rb. Club 1867 ösien
Maróton hivott összejövetel programja.

Ms 188

1859. VII. 27 Két Volkmann képerő 300, - ft.

Visegrad: 1868. VII. 22.

Actienpels: Winter 1871

fehertük: 59. 1069
1070

ZENEAKADÉMIA
LISZT MÚZEUM

DS Körös Tiber főig. h. től keel a masolas ill.
kölésre engedélyt kionni! kölési díjat kéneke.

neuen
"Der Clubsekretär im Aotienpelz"

A hátlapon alul Rudolf Fuchs írása:

Robert Volkmann

gezeichnet von Gustav Heckenast

Winter 1871

R. Volkmann is tagja volt annak az asztaltársaságnak, mely magát ~~XXXXXXXXXX~~ "Roastbeef-club"-nak nevezte, mert összejöveteleiken marhasültet ettek. A pesti polgárokból álló társaságnak tagja volt többekközt Heckenast Gustáv nyomdász, és kiadó, Koller Gyula dr. gyermekorvos, Fuchs Rudolf kereskedő stb. A tagok valamennyien valamilyen címet viseltek. A "Clubsekretär" Volkmannak nem lévén télikabátja a tagok bundát vettek közösen neki ajándékba,

"Visegrád"

A kép alján felírás gez, von Gustav Heckenast, Ugyanosa Fuchs Rudolf írásával. Jobboldalon alul: Maroth 1868 Jul.22. és GH szignó.

Heckenast Gusztáv volt Volkmann kiadója, ki, hogy kiadóját hasznos is hozó műhez juttassa, írta Visegrád című zongora darab sorozatát. A kép Heckenast Pilismaróti villájában készült, melynek gyakori vendége volt Volkmann. A szerző, ki nem volt jó zongorista, a Visegrád sorozatot zongorázza,

Budapest 1959 július 13.

Sulyok Imre
Sulyok Imre